

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

දෙවන වාර පරීක්ෂණය 2019

8 ශේෂීය

බුද්ධ ධර්මය

කාලය ජය 02 ඩි

නම / විභාග අංකය:

සැලකිය යුතුයි

- පළමු කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. එක් ප්‍රශ්නයක් සඳහා ලකුණු දෙක බැඟින් හිමි වේ.
- දෙවන කොටසේ පළමු පළමු ප්‍රශ්න ඇතුළත් ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I - කොටස

- අංක 01 සිට 05 දක්වා ප්‍රශ්නවල දී ඇති පිළිතුරු අතරින් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.
- 01 බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දෙවි ලොවට කැදාවාගෙන ගොස්, දෙවගනක් පෙන්වා සිත වෙනස් කොට නිවන් මගට යොමුකරවනු ලැබූ තෙරුන් වහන්සේ වූයේ,
  - (1) ආනන්ද තෙරුන් ය.
  - (2) නන්ද තෙරුන් ය.
  - (3) වුල්ල පන්තික තෙරුන් ය.
  - (4) මහා පන්තික තෙරුන් ය.
- 02 බුදුරජාණන් වහන්සේ මහජන මතයට ගරු කළ ගාස්තාවරයෙක් බව පෙන්වන අවස්ථාවකට උදාහරණයක් වන්නේ,
  - (1) රජහනුවර සිටුතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි හික්ෂුන් වහන්සේලාට විභාර වර්ග පහක් අනුමත කළ අවස්ථාවයි.
  - (2) අඡ්ට ගරුධර්ම පනවා කාන්තා පැවැත්ත් ඇතිකළ අවස්ථාවයි.
  - (3) කුඩාලේ දීප්‍රක්ෂාසාති හමුව අවස්ථාවයි.
  - (4) සුහද පිරිවැෂියාට ධර්ම දේශනා කළ අවස්ථාවයි.
- 03 බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද ධර්ම රත්නය සන්දිධියික යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ,
  - (1) මතාව අවබෝධ කරගෙන දේශනා කර ඇති බැවින් ය.
  - (2) ධර්මය මතාව ප්‍රගුණ කරන්නාට ඒ මොජොන්දීම විපාක ලැබෙන බැවින් ය.
  - (3) තමාට මෙලොවදීම දුන දැකගත හැකි බැවින් ය.
  - (4) තමාගේ වෙනත් කටයුතු සියල්ල පසෙක තබා සිතට තාගාගතයුතු බැවින් ය.
- 04 බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු දෙවි මිනිසුන්ගේ ගාස්තාවරයා වන බැවින්,
  - (1) බුද්ධ නම සේක.
  - (2) අනුත්තර පුරිසඩම්සාර්සී නම වන සේක.
  - (3) ලෝකවිදු නම වන සේක.
  - (4) සත්ථා දේවමනුස්සානං නම වන සේක.
- 05 නන්දෝපනන්ද නම් නාගරාජයා දමනය කරනු ලැබූයේ කුවරුන් විසින් ද?
  - (1) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ය.
  - (2) මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ය.
  - (3) සැරුයුන් මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ය.
  - (4) රාජුල මහ රහතන් වහන්සේ විසින් ය.

- අංක 06 සිට 10 තෙක් දී ඇති වගන්ති හරි නම (✓) ලකුණ ද, වැරදි නම (✗) ලකුණ ද ඉදිරියේ තිබෙන වරහන ක්‍රූල යොදන්න.

- 06 කරන කියන හැම දෙයක් ගැන ම විමසිලිමත් වීම අගස්වූ වරිත දෙකෙන් අපට ගත හැකි එක් ආදර්ශයකි. ( )
- 07 යම් කෙනෙක් මුලදී පමාවී සිට පසුව නොපමාව කටයුතු කරයි නම් හෙතෙම දියුණුවට පත්වේ. ( )
- 08 අපි ඇදුම් ඇදිය යුත්තේ මැසි මදුරු උවදුරු වලින් ආරක්ෂාවීම සඳහා පමණි. ( )
- 09 අන්සතු වස්තුවක් තමාගේ යැයි සිතා වැරදීමකින් ගැනීමෙන් වුවද දෙවැනි සිල් පදයට හානි සිදුවේ. ( )
- 10 මත්පැන් භා මත්දුවා භාවිතය මහා සාවදා අකුසලයකි. ( )

- අංක 11 සිට 15 දක්වා ප්‍රශ්නවල හිස්තැනට ගැලපෙන පිළිතුර වරහන ක්‍රූලින් තෝරා හිස්තැන මත ලියන්න.

(වේදේහ රජතුමා / බ්‍රිම්බිසාර රජතුමා / අන්පිළු සිටුතුමා / ආයුක්ඛය / උහයක්ඛය)

- 11 මහෙළු පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රයාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ..... බොහෝ අවස්ථාවල නොයෙකුත් ගැටලු ඉදිරිපත් කළේය.
- 12 සත්වයාගේ ආයුෂ ගෙවීයාම නිසා මරණයට පත්වීම ..... මරණ නම වේ.
- 13 ..... වේළිවනාරාම විහාරය කරවා බුදු සහුනට පූජා කළේය.
- 14 සැවැත් නුවර ..... විසින් දෙවුරම වෙහෙර කරවන ලදී.
- 15 අයුෂයද කරම ගක්තිය ද යන දෙකම අවසන් වීමෙන් සත්වයා මරණයට පත්වීම ..... මරණ නම වේ.

- පහත A තීරුවේ දක්වෙන කාන්තාවන් කුවුරුන්දය B තීරුවෙන් තෝරා පිළිතුරට අදාළ අංකය A තීරුවේ තිබෙන කොටුවෙහි යොදන්න.

A

- 16 සිදුහත් කුමරුගේ මව වූයේ
- 17 කාන්තාවන්ට පැවිද්ද ලබාදෙන ලෙස බුදුරුදුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේ
- 18 සැරිපුත් තෙරුන්ගේ මව වූයේ
- 19 මුගලන් තෙරුන්ගේ මව වූයේ
- 20 කිසිදාක සිතින්වත් පර පුරුෂයෙකු නොපැතු කුලවත් කාන්තාව වූයේ

B

1. නකුල මාතාව ය.
2. සාරි බැමීණිය ය.
3. මොග්ගල්ලාන බැමීණිය ය.
4. මහාමායා දේවිය ය.
5. මහා ප්‍රජාපති ගෝතම් දේවිය ය.

(ලකුණු $2 \times 20 = 40$)

II කොටස

- පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළව ප්‍රශ්න 5 කට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමුවන ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද, 02 සිට 07 දක්වා ප්‍රශ්නවලට ලකුණු 10 බැඳීන් ද හිමිවේ.

01 කෙටි පිළිතුරු ලියන්න.

- (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් හික්ෂුන් වහන්සේලාට නිවන් අවබෝධය පහසු කරවනු සඳහා පනවා වදාල දික්ෂා පද ඇතුළත් වන්නේ කුමන පිටකයේ ද?
- (ii) ගිහියාගේ නිත්‍ය සීලය වන්නේ කුමක් ද?
- (iii) දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය පිළිබඳ ආකාර තුනෙන් දෙකක් ලියන්න.
- (iv) බුදු දහමට අනුව තණ්හාට තුන් ආකාර වේ. ඒවායින් දෙකක් නම් කරන්න.
- (v) "බොරු කීම කැතම ය
ගැරඹි කුණටත් නොසම ය" යන කවියේ ඉතිරි පද දෙක සම්පූර්ණ කරන්න.
- (vi) බුදු දහමට අනුව කර්මය දෙයාකාර වේ. ඒවා නම් කරන්න.
- (vii) වෙසක් පොහොය වැදගත් වීමට හේතු දෙකක් ලියන්න.
- (viii) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අගසට් දෙනම නම් කරන්න.
- (ix) කයින් සිදුන අකුසල කර්ම දෙකක් නම් කරන්න.
- (x) උම්මග්ග ජාතක කථාවෙන් ප්‍රකට වන බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණ මහිමය කුමක් ද?

(ලකුණු $2 \times 10 = 20$ ඩි.)

- 02 (i) "වේතනාහං හික්බවේ කම්මං වදාම්" යන පාලි පාඨයේ අදහස ලියන්න. (ලකුණු 02 ඩි.)
- (ii) වවනයෙන් සිදුවන අකුසල කර්ම තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03 ඩි.)
- (iii) කේලාම් කීම නරක ක්‍රියාවක් වන්නේ කුමක් නිසාදුයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 ඩි.)

- 03 (i) "යස්ස පාපං කතං කමිමං" යන ගාරාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න. (ලකුණු 02 ඩ.)
- (ii) එහි අදහස ලියන්න. (ලකුණු 03 ඩ.)
- (iii) කුසල් කිරීමෙන් ඔබට සිදුවන යහපත කුමක්දයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 ඩ.)
- 04 (i) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනාව කුමක් ද? (ලකුණු 02 ඩ.)
- (ii) පංචස්කන්ධයෙන් තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03 ඩ.)
- (iii) ඔබගේ මව හෝ පියා අසනීපවී දුකට පත්වී සිටිනවා යැයි සිතන්න. එම අවස්ථාවේදී එතුම්යට හෝ එතුමාට ඔබ පිහිට විය යුත්තේ කෙසේදයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 ඩ.)
- 05 (i) ගිහි විනය ලෙස හඳුන්වනු ලබන යුතුකම් ඉටුකිරීම පිළිබඳව සඳහන් වන සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද? (ලකුණු 02 ඩ.)
- (ii) එහි සඳහන් වන ස්වාමියා විසින් භාර්යාවට ඉටුකළයුතු යුතුකම් වලින් තුනක් නම් කරන්න. (ලකුණු 03 ඩ.)
- (iii) "ස්වාමියා සහ භාර්යාව අතර ආරවුල් ඇතිවීම දරුවන්ගේ පරිභානියට ඉවහල්වේ." මේ බව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 ඩ.)
- 06 (i) සිලය යනු කුමක්දයි කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 02 ඩ.)
- (ii) අටසිල් පද වලින් පළමු, දෙවන භා තෙවන සිල්පද තුන ලියන්න. (ලකුණු 03 ඩ.)
- (iii) සිල් සමාදන්වීමේ ඇති වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 ඩ.)
- 07 පහත සඳහන් මාත්‍රාකා වලින් දෙකක් තෝරාගෙන කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) තණ්ඩාව
- (ii) කර්මය
- (iii) තන්ද හාමුදුරුවේ
- (iv) වුල්ලපන්තික හිමියන් (ලකුණු $5 \times 2 = 10$ ඩ.)

පිළිතුරු පත්‍රය - I කොටස

(01)	2	(02)	1	(03)	3	(04)	4	(05)	2	(06)	✓
(07)	✓	(08)	✗	(09)	✗	(10)	✓	(11)	වේදේහ රජුමා	(12)	ආයුක්ඛය
(13)	විම්බිසාර රජුමා	(14)	අනෙකුපිටු සිවුනුමා	(15)	උහයක්ඛය	(16)	4				
(17)	5	(18)	2	(19)	3	(20)	1				(C. 20 x 20 = 40)

II - කොටස

01	(i) විනය පිටකයේ (ii) පස්ක්වීලය / පන්සිල් (iii) දුක්ඛ දුක්ඛතා (සාමාන්‍ය දුක්) / විපරිතාම දුක්ඛතා (වෙනස්වීම පිළිබඳ දුක්) / සංඛාර දුක්ඛතා (සංස්කාර පිළිබඳ දුක්) (iv) කාම තණ්හා, හව තණ්හා, විහව තණ්හා (v) ඇත්ත නම් කදිම ය මෙලොව රුප සැපතටත් උතුම ය (vi) අකුසලකර්ම (පාප කර්ම) / කුසලකර්ම (පුණ්‍ය කර්ම) (vii) සිදුන් කුමරුගේ ඉපදීම / බෝසතාන්න් වහන්සේගේ බුදුවීම / බුදුරජාන්න් වහන්සේගේ පිරිනිවන් පැම (viii) සැරුපුත් මහරහතන් වහන්සේ සහ මුගලන් මහරහතන් වහන්සේ (ix) සතුන් මුළුම, සොරකම් කිරීම, කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම (x) ප්‍රයා ගුණ මහිමය	(ලකුණු $2 \times 10 = 20$ පි.)
02	(i) මහණෙනි මම වෙනතාව කර්මය යැයි කියමි. (ii) බොරුකීම / කේලාම කීම / පරුළු වචන කීම / හිස් වචන කීම (iii) ප්‍රශ්නයට අදාළව ලියා ඇති පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.	(ලකුණු 02 පි.) (ලකුණු 03 පි.) (ලකුණු 05 පි.)
03	(i) යස්ස පාපං කතං කම්මෙම。 කුසලේන පිළියනි සේ ඉමං ලෝකං පහාසේනි අඩභා මුත්තෙන්ව වන්දීමා	(ලකුණු 02 පි.)
	(ii) යමෙකු විසින් කරන ලද පාප කර්ම මහු විසින් ම කරන ලද කුසල කර්මයෙන් වැසි යයි ද එ තැනැත්තාවා ගැබෙන් මුදුණු ප්‍රන් සඳ මෙන් මේ ලෝකය බබලවයි.	(ලකුණු 03 පි.)
	(iii) ප්‍රශ්නයට අදාළව ලියා ඇති පිළිතුරට ලකුණු ලබා දෙන්න.	(ලකුණු 05 පි.)
04	(i) ධම්මවක්කපවත්වන සූත්‍රය / දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය (ii) රුප, වේදනා, සක්ෂ්‍යා, සංඛාර, වික්ෂ්‍යාණ (iii) ප්‍රශ්නයට අදාළව ලියා ඇති පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.	(ලකුණු 02 පි.) (ලකුණු 03 පි.) (ලකුණු 05 පි.)
05	(i) සිගාලෝවාද සූත්‍රය (ii) සම්මාන කිරීම / අවමන් නොකිරීම / වෙනත් කාන්තාවන් කරා නොයැම / වගකීම පවරා දීම / ආදුම පැළපුම ලබාදීම (iii) ප්‍රශ්නයට අදාළව ලියා ඇති පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.	(ලකුණු 02 පි.) (ලකුණු 03 පි.) (ලකුණු 05 පි.)
06	(i) කය සහ වචනය සංවර්ධනය ගැනීම (ii) පාණාතිපාතා වේරමණී සික්බාපදං සමාදියාම් අදින්නාදානා වේරමණී සික්බාපදං සමාදියාම් අඛණ්මවරියා වේරමණී සික්බාපදං සමාදියාම් (iii) ප්‍රශ්නයට අදාළව ලියා ඇති පිළිතුරට ලකුණු ලබා දෙන්න.	(ලකුණු 02 පි.) (ලකුණු 03 පි.) (ලකුණු 05 පි.)
07	පෙළ පොන් 96, 97, 98 / 102, 103, 104, 105 / 07, 08 / 05, 06 පිටු බලන්න.	(ලකුණු $5 \times 2 = 10$ පි.)